

deVerdieping
Trouw

Onderwijs!

Nieuws

7 april 2010

Iris Pronk

Kinderen met dubbele agenda's

Marilou Schoemaker: 'Het is ook wel heel leuk en gezellig, met twee kamers en twee gezinnen.' © MAARTEN HARTMAN

- reacties (3)
- print
- stuur artikel door

Gerelateerde artikelen

- Co-ouderschap sterk in opkomst ■

Een op de vijf kinderen met gescheiden ouders woont de helft van de week bij papa, de andere helft bij mama. Hoe organiseren zij hun dubbellevens?

Dit zijn 'mamakleren', zegt Marilou Schoemaker (9), terwijl ze op haar outfit wijst. Die beschrijft ze zelf als 'een beetje neutraal': een spijkerbroek tot net over de knie, een gestreept shirt met capuchon. Bij papa draagt ze kleuriger kleren die 'iets hipper' en 'een beetje cool' zijn. Haar stiefmoeder (die Marilou liefmoeder noemt) koopt namelijk net iets andere kleding dan haar 'echte moeder'. Dat verschil vindt ze prima: „Ik heb eigenlijk ook twee smaken.”

Marilou heeft veel dingen dubbel: klerenkasten, tandenborstels, kamers, halfbroertjes en -zusjes. Haar ouders scheidden toen zij een jaar was en stichtten allebei een nieuw gezin.

Van maandag tot en met woensdag is Marilou bij haar vader, op donderdag en vrijdag bij haar moeder, het weekend wisselt. Ze vindt het 'niet echt heel erg' om in twee huizen te wonen: „Andere ouders hebben ruzie, die van mij zijn vrienden.”

Gescheiden ouders die de zorg voor hun kinderen fiftyfifty verdelen, hebben over het algemeen een goede verstandhouding met elkaar, zegt scheidingsexpert Ed Spruijt, onderzoeker aan de Universiteit Utrecht. „Het belangrijkste kenmerk: zij hebben minder ruzie in de periode vóór de scheiding.”

Een vechtscheiding en co-ouderschap vormen geen waarschijnlijke combinatie, want dat laatste vergt frequent en goed overleg. Blijkbaar lukt het steeds meer vaders en moeders om enigszins harmonieus uit elkaar te gaan. In tien jaar is het percentage kinderen dat half-om-half bij vader en moeder woont, gestegen van 5 tot ruim 20 procent.

Met deze kinderen gaat het volgens Spruijt redelijk goed, al benadrukt hij dat een intact gezin beter is voor de ontwikkeling en de schoolprestaties. „Kinderen met co-ouders doen het even goed als kinderen die in een 'moedergezin' opgroeien.” Met die term verwijst hij naar het ouderwetse model, dat nog steeds het meest gangbaar is: kinderen wonen bij hun moeder en gaan om het weekend naar hun vader.

Het schema van Pleuni (12) en Bente (14) Roelofs is – voor buitenstaanders – een stuk minder overzichtelijk. Zij slapen op maandag en donderdag bij hun vader en op dinsdag en woensdag bij hun moeder. Voor de vrijdagen en de weekends geldt een wisselend rooster. Bente vindt het prima zo: „Ik ben dit gewend. Mijn moeder was op maandagen en donderdagen altijd laat thuis uit haar werk. Dit lijkt op ons leven voor de scheiding, drie jaar geleden.”

De twee zussen voelen zich thuis op beide adressen en vinden de afwisseling 'eigenlijk wel leuk'. Maar dat dubbelleven vereist wel dat je gestructureerd bent, zegt Bente, die in klas 3 vwo zit en dus elke dag andere boeken mee naar school moet nemen. Vergeet ze iets, dan fietst ze heen en weer tussen haar vader en moeder. „Ik probeer ook zoveel mogelijk boeken op school in mijn kluisje te laten liggen.”

Pleuni zit in groep acht en hoeft zich over schoolboeken nog niet druk te maken. Maar: „Ik heb maar één tennisracket. En ik heb wel meerdere trainingsbroeken voor gym, maar die ene zit het lekkerst.” Kinderen met een dubbelleven moeten dus vooruitdenken. „Als je op maandag gym hebt, dan moet je dat in het weekend regelen.”

Ook Marilou vergeet wel eens een boek, of een knuffel, of haar tas met hockeykleden. Maar dit is pas echt irritant: „Als ik iets wil vragen aan papa en ik ben bij mama, dan kan dat niet. Ik heb wel hotmail, maar dan krijg je niet direct antwoord.”

In haar kamer vol K3- en paardenposters – bij haar moeder – vertelt Marilou dat ze de andere ouder wel eens mist. Maar daar heeft zij iets op gevonden: „Als ik met papa op vakantie ben, dan vraag ik of mama een briefje wil maken met 'Ik hoop dat je vakantie leuk is, kusje kusje kusje mama'. En andersom vraag ik dat ook aan papa. Zo heb ik ze toch een beetje bij me.”

Het is wat geregeld en gedoe, dat wonen op twee adressen. Maar de drie kinderen vinden het toch een goede oplossing. Het heeft ook voordelen: „Je hebt meer spullen”, zegt Pleuni. „Je hebt twee pakjesavonden met Sinterklaas”, zegt Marilou. „Ik hoor wel eens dat andere ouders heel veel ruzie maken. Dat vind ik echt niet kunnen, daar kunnen kinderen nog heel lang last van hebben,” zegt Bente.

Volgens onderzoeker Spruijt blijven veel co-ouderkinderen een 'herenigingswens' houden, juist omdat hun ouders na de scheiding min of meer vriendschappelijk met elkaar omgaan.

Dat geldt niet voor de zussen Roelofs. Pleuni: „Ik zie mijn ouders niet meer bij elkaar.” Bente: „Ik zou het te raar vinden om met z'n vieren op vakantie te gaan.”

Marilou trekt op haar kamer 'Lena Lijstje' uit de kast, een populair boek van Francine Oomen, over

een meisje met gescheiden ouders. Lena probeert de nieuwe partner van haar vader weg te pesten en bedenkt manieren om haar vader weer verliefd op haar moeder te maken. „Dat zou ik niet doen”, zegt Marilou. „Want het is ook wel heel leuk en gezellig, met twee kamers en twee gezinnen.”

© Trouw 2010, op dit artikel rust copyright.

Scholen houden weinig rekening met scheiding

Rapporten, de schoolkrant, een uitnodiging voor de ouderavond, ze komen doorgaans op een adres terecht. Zijn de ouders van een kind gescheiden, dan mist een van de twee mogelijk allerlei informatie.

Dat vinden de 'overgeslagen' vaders en moeders vervelend, zo blijkt uit de notitie 'Gescheiden ouders in de knel bij gezamenlijke zorg' (herfst 2009) van E-Quality.

Het zou volgens E-Quality beter zijn als scholen alle informatie in tweevoud aan een kind meegeven, of naar twee verschillende post- of e-mailadressen sturen. Maar daar lijken de meeste scholen niet voor te voelen, zo blijkt uit 'Gescheiden ouders in de knel'.

Duidelijk is dat de school een actieve houding van de ouder verwacht. Dat onderschrijft Elisabeth Boos, directeur van basisschool De Koekoek in Utrecht: „Wij hebben wel gescheiden ouders, maar die lossen het samen op. Ik vind dat ouders dit naar behoren onderling moeten regelen.”

Als er een verzoek komt om een extra e-mailadres in te voeren, dan honoreert de school dat natuurlijk, zegt Boos: „Maar we gaan niet twee rapportgesprekken voeren, omdat vader en moeder niet naast elkaar willen zitten.”

Zou ze wel rekening moeten houden met alle variaties in relaties, dan 'word je er gewoon gek van'.

Twee levens plannen

Zo'n dubbelleven is soms vreselijk onoverzichtelijk, zegt Elle Koppelmans (14), dochter van gescheiden ouders. Wie brengt haar op zaterdag naar de hockeywedstrijd? Wie haalt haar daar weer op? Bepaalt papa wat er zondag gebeurt, of kan ze zelf ook plannen maken?

Voor Jacqueline van Dijk was Elle – haar stiefdochter – de inspiratiebron voor het boekje 'Ik & Zo'.

Dat is een soort organizer voor kinderen van 8 tot 13 jaar, waarmee zij hun twee levens kunnen plannen. Het boekje bevat allerhande lijsten, schema's en roosters. Kinderen moeten vragen beantwoorden als: waar eet je, waar slaap je, hoe zit het met overblijven, naschoolse opvang, sporttrainingen en vakanties?

De organizer kan het leven van scheidingskinderen vergemakkelijken, denkt Van Dijk, die van beroep GGZ-verpleegkundige is. Jonge kinderen onthouden lang niet altijd hoe laat ze op voetbal of bij de tandarts moeten zijn. „En vader weet het ook niet en heeft geen zin om moeder hierover te bellen. Vandaar dit boekje.”